

DIARIENUMMER: UN-200/2021
FASTSTÄLLD: 2021-10-01
SENAST REVIDERAD: 2021-09-31
GILTIG TILL: 2022-09-31
DOKUMENTANSVAR: Rektor

Plan

*För kränkande behandling samt likabehandling
Hudene förskola, Ytterby förskoleområde
Bildningsförvaltningen*

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Styrdokument och begrepp

Styrdokument

Förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen och diskrimineringslagen samt läroplanen för förskolan, Lpfö 18.

Skollagen (2010:800 kapitel 6: Åtgärder mot kränkande behandling) förbjuder huvudman och personal att utsätta elever för kränkande behandling. Förskolan måste ha ett förebyggande arbete mot detta. Om ett barn upplever att sig kränkt i förskolan, eller om en förälder upplever sitt barn kränkt, kan han/hon vända sig till BEO (Barn- och Elevombudet) som finns på Skolinspektionen. Av BEO kan barnet bland annat få hjälp med att kräva skadestånd.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) förbjuder huvudman och personal att diskriminera barn på grund av kön, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder. Förskolan ska också bedriva förebyggande arbete för att diskriminering inte ska uppstå.

Inget barn ska i förskolan bli utsattas för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. (Lpfö18 sid. 5)

Definitioner av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

- **Kön:** att någon är kvinna eller man
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett kön
- **Etnisk tillhörighet:** nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Gäller även de nationella minoritetsgrupperna.
- **Religion eller annan trosuppfattning:** kan beskrivas som en religiös, livsfilosofisk, eller annan motsvarande livsåskådning
- **Funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd även skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning (HBTQ).
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Förskolan skall förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av var och en av nedanstående grunder. Förutom aktiva handlingar kan diskriminering ske genom ordningsregler, planerade aktiviteter, lekmaterial, böcker etc.

Det är individens subjektiva upplevelse som är utgångspunkten i kränkande behandling. Det är individen som avgör om beteendet är oönskat eller kränkande.

En konflikt övergår i kränkande behandling när den förlorar sin prägel av ömsesidighet och handlingarna blir integritetskränkande eller oetiska.

De olika typerna av diskriminering:

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med ovanstående diskrimineringsgrunder.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer enligt diskrimineringsgrunderna, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet. T.ex. när alla barn alltid behandlas lika oavsett egna behov.

Bristande tillgänglighet

Att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. T.ex. slag, knuffar, gester osv.

Sexuella trakasserier

Uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som beskrivs i ovan och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Repressalier

Personalen får inte utsätta barn/elever för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan eller skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan utföras på olika vis och är ett uppträdande som inte har någon koppling till en särskild diskrimineringsgrund. *Tillsägelser för att upprätthålla ordningen är dock inte kränkande behandling.*

- Fysiska så som slag och knuffar
- Verbala så som hot, svordomar och öknamn
- Psykosociala så som utfrysning, blickar och att alla går när man kommer
- Kränkningar kan vara både enstaka och upprepade handlingar

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling och uppstår vid en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet eller med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en individ skada eller obehag.

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck och förekomma i alla sammanhang.

Så här arbetar Ytterby förskoleområde för att

- **Främja lika rättigheter, förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling.**

Vision

Vi vill tillsammans arbeta för att alla barn skall vara välkomna, trygga, respekterade, sedda och hörda i vår verksamhet. Barnperspektivet dvs. barnets bästa, skall alltid vara vårt främsta mål. Vi vill skapa goda förutsättningar för att alla barn utvecklar sin förmåga att visa hänsyn och respekt för andra människor, samt respekterar varandras olikheter och åsikter.

Vi vill prioritera ett grundläggande och kontinuerligt arbete med värdegrunden som uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade vår verksamhet.

Syfte

Planen upprättas för att alla som verkar inom förskolan kontinuerligt och systematiskt ska arbeta för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Den syftar till att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Alla inom förskolan skall acceptera människors olikheter och lika värde samt arbeta utifrån en positiv inställning till jämställdhet och demokrati.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för att:

- Ett målinriktat arbete sker för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- All personal känner till att kränkande behandling och diskriminering inte är tillåten på förskolan.
- Kontinuerligt följa upp att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, att arbetet genomförs och dokumenteras, att målen följs upp, revideras och utvärderas samt att arbetet sker i samverkan mellan personal, barn och vårdnadshavare.
- Utredning görs och att åtgärd vidtas när förskolan får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer.

All personal ansvarar för att:

- Kartlägga verksamhetens behov och att upprätta handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling med relevanta mål enligt verksamhetens behov.
- Aktivt arbeta med att följa förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och låta dess värden vara till grund för all planering av verksamheten.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt bemötande mot barnen och sträva efter likabehandling.

- Ta ansvar för att förebygga, upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.
- Systematiskt följa upp, revidera och utvärdera planen vid reflektionsmöten.
- Anmäla till rektor då diskriminering eller kränkande behandling misstänks/upptäcks.
- Uppdatera med aktuell plan i vikarieparmen.
- Göra planen känd för vikarier.

Vårdnadshavare ansvarar för att:

- Vid misstanke om att det egna barnet eller någon annans barn utsätts eller utsätter andra för kränkande behandling, kontakta personalen på barnet/barnens avdelning eller rektor.

Arbetsgång för hantering av misstänkt eller uppdagad kränkande behandling och/eller diskriminering

- Varje misstanke om att kränkande behandling förekommer skall tas på fullt allvar.
- Barn kan berätta för föräldrar eller personal på avdelningen att de känner sig kränkta. Förälder eller personal anmäler då kränkningen till rektor alt. bildningsförvaltningen.

Utredning

Akuta åtgärder

- Ansvarig personal (ev. tillsammans med annan personal) samtalar med det/ de utsatta barnet/barnen och snarast därefter med det/de barn som orsakat skadan. Händelsen och samtalen dokumenteras med datum, tid och en beskrivning av händelsen.
- Följande stödfrågor kan användas:
 - Anledning till den uppdagade händelsen?
 - Var skedde kränkningen?
 - När skedde kränkningen?
 - Hur yttrade sig kränkningen?
 - Arbetets gång
 - Vilka åtgärder har vidtagits?
- Berörd personal informeras. Det är viktigt att den personal som varit med om händelsen tar kontakter och informerar vårdnadshavarna. Vid mycket allvarliga incidenter/tillbud ska föräldrarna kallas till förskolan.
- En anmälan med bilagor lämnas till rektor. Bifoga i anmälan all dokumentation om vad som sagts i samtal med inblandade barn samt deras vårdnadshavare.

- Rektor anmäler incidenten till Bildningsnämnden.

Förebyggande åtgärder

- Ett aktivt arbete påbörjas för att öka barnens förståelse för varför aktuell händelse varit fel. Personalen ska arbeta för att den som kränker eller trakasserar skall få insikt i att personen utför en kränkande- eller trakasserande handling. Arbetssätt: T.ex. diskussioner i barngruppen, barnböcker som belyser händelsen etc. En uppföljning av arbetet efter 1-2 veckor. Arbetet dokumenteras av personalen och förvaras hos rektor.

Kränkning från vuxen till barn

- Vid misstanke om kränkning från vuxens sida skriver övrig personal en anmälan som lämnas till rektor. Den vuxne kallas till samtal där företrädare för den vuxnes fackliga organisation kan inbjudas.

Dokumentation

- Personal som är inblandad i pågående utredning ansvarar för all dokumentation. Efter uppföljning och avslut överlämnas originalhandlingar till rektor för arkivering.
- Originalhandlingar arkiveras enligt gällande dokumenthanteringsplan.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Förskola: Hudene

Avdelning: Jätten

Tidsplan: Planen gäller fr.o.m. sept-21 t.o.m juni-22

Planen avser verksamhet som sker inne- och utomhus.

Utvärdering och analys av Planen mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Vilka resultat/effekter kan vi se:

Akuta åtgärder:

Förebyggande åtgärder:

- Gruppindelningarna har gjorts för att undvika vissa konstellationer av barn där det finns riska att olikheter lyfts utifrån ett negativt perspektiv. Arbetet har varit gynnsamt och numera förekommer detta sällan.
- Vi har, som personal, ökat vår medvetenhet om hur och när vi pratar om barnen. Undviker att nämna namn då det finns risk att andra barn hör.

Främjande åtgärder:

- Ambitionen var att aktivt leta upp sagor som lyfter olika funktionsvariationer. Detta har inte skett i den utsträckning vi tänkt. Dock har en del sagor lästs som lyft detta ämne.
- Barnen är nyfikna och ställer frågor och vi försöker då vara noga med att bemöta dessa utifrån ett reflekterande perspektiv.

Har vi uppnått önskad process och resultat enligt våra mål?

Om nej, beskriv varför: vi skulle lagt mer tid och engagemang på att få in funktionsvariationer naturligt i olika delar av verksamheten.

Hur går vi vidare? Vad tar vi med oss inför kommande Plan?

- Få bättre struktur på uppföljningarna av planen varje månad.
- Vi behöver jobba vidare med funktionsvariationer.

Vad fungerar bra? Hur tar vi tillvara på detta i vårt fortsatta arbete?

- uppdelning av barn i olika situationer har fungerat bra. Vi har även haft dialog med Trollet för att minimera risken för att olikheter lyfts på ett negativt sätt.

Mål och åtgärder

Utifrån kartläggning och analys av orsaker prioriterar vi att arbeta med följande mål:

Att barnen bibehåller en likvärdig syn på människor oberoende av dess könstillhörighet.

Hur ska vi arbeta för att uppnå vårt/våra mål?

- Akuta åtgärder: Att vi som personal inte använder oss av könsbundna ord, som tex killar/grabbar när vi talar till och med barnen
- Förebyggande åtgärder: att se över litteratur som finns i verksamheten för att personalen ska vara medveten om vilka värderingar som finns representerade när det gäller könstillhörighet. Utifrån detta får vi sedan reflektera över hur vi ska förhålla oss till den litteratur som finns.
- Främjande åtgärder - med fokus på demokratiska normer och värderingar: Personalen utmanar barnen i lek och upplevelser som inte är knutna till stereotypa könsmonster.

Hur dokumenterar vi vårt arbete?

Uppföljning sker, enligt befintlig mall, en gång i månaden på reflektionsmöte. Inför mötena noterar var och en vad man sett och hört.

Hur blir planen känd för alla som arbetar i förskolan?

Avdelningens personal har tillsammans jobbat fram den. Trollets personal erbjuds läsa den. Mål och åtgärder sätts in i vikariepärmerna.

Hur blir planen känd för alla vårdnadshavare i förskolan?

Planen sattes upp i tamburen och inga synpunkter inkom.

Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Förskola: Hudene

Avdelning: Trollet

Tidsplan: Planen gäller fr.o.m. september 2021 t.o.m. juni 2022

Planen avser verksamhet som sker inne- och utomhus.

Utvärdering och analys av Planen mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Vilka uppföljningsmetoder har använts?

Barnen har fått klippa ut varsin "Bästis" och därefter fått placera den på valfritt ställe efter att vi diskuterat och reflekterade över vart det kunde vara bra att ha "bästisar".

Vårt arbete har fortsatt genom dagliga samtal om allas lika värde och att vi är alla är olika och att det är viktigt att respektera varandras olikheter.

Vi har bland annat gjort självporträtt och mätt varandra för att visa att ingen är exakt lik någon annan.

Vilka resultat/effekter kan vi se:

- Akuta åtgärder: Vi är lyhörda om det uppstår en situation, då pratar vi om det. I första hand kan vi påminna dem om att själva försöka lösa situationen. Resultatet vi ser är att en del av barnen är trygga i att försöka lösa konflikter på egen hand. När det inte fungerar vet de att de kan komma till oss pedagoger och få stöd.
- Förebyggande åtgärder: Vi arbetar med att vidareutveckla vårt arbete genom samtal, övningar, böcker med mera om våra olikheter och så vidare för att synliggöra allas lika värde. Resultat vi ser av det är att vi upplever att det inte längre är några direkta kommentarer om varandras utseenden/klädsel osv.
- Främjande åtgärder: När vi väljer vilket material som ska vara framme, leksaker, böcker osv.

Har vi uppnått önskad process och resultat enligt våra mål?

Om ja, beskriv varför: Ja, till viss del då vi känner att vi kommit en bra bit på väg mot våra mål då vi som sagt upplever att barnen inte ifrågasätter varandras utseenden och olikheter på ett negativt sätt längre.

Hur går vi vidare? Vad tar vi med oss inför kommande Plan?

- **Vilka behov finns? Vad behöver vi arbeta vidare med?** Vi anser att det är ett ständigt behov och arbete som man behöver arbeta kontinuerligt med för att främja och förebygga förutfattade meningar, åsikter och kommentarer.
- **Vad fungerar bra? Hur tar vi tillvara på detta i vårt fortsatta arbete?**

Vi upplever att det har fungerat bra att diskutera och reflektera tillsammans med barnen. Vi har pratat mycket och ofta och det tänker vi att vi kommer att fortsätta med för att främja och förebygga.

Mål och åtgärder

Utifrån kartläggning och analys av orsaker prioriterar vi att arbeta med följande mål:

Funktionsnedsättning

Hur ska vi arbeta för att uppnå vårt/våra mål?

- Akuta åtgärder: Vi har under året inte haft några kränkningar inom funktionsnedsättning på Trollet. Vi lägger stor vikt vid att alla barn ska uppleva att de har lika rättigheter under sin vistelse i förskolan oberoende av funktionshinder.
- Förebyggande åtgärder: Vi är nära barnen och vägleder dem genom olika situationer för att alla barns dag ska bli så bra som möjligt.
- Främjande åtgärder - med fokus på demokratiska normer och värderingar: Vi samtalar med barnen om allas lika värde trots våra olikheter. Vi pratar om att alla barn har olika slags behov vid olika tillfällen.

Hur dokumenterar vi vårt arbete?

Vi följer upp likabehandlingsplanen tre gånger per termin genom reflektion och utvärdering

Hur blir planen känd för alla som arbetar i förskolan?

Vi som arbetar i förskolan har tillsammans arbetat fram denna likabehandling plan.

Hur blir planen känd för alla vårdnadshavare i förskolan?

Vi hängde ut vårt mål och åtgärder i tamburen och inga synpunkter inkom.

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Uppföljning sker 1 gång/månad vid reflektionsmöte.

Datum:

Vilka uppföljningsmetoder har använts?

Hur fungerar arbetsprocessen?

Vilka resultat/effekter kan vi se:

- Akuta åtgärder:
- Förebyggande åtgärder:
- Främjande åtgärder:

Utifrån de resultat vi ser är det något vi behöver förändra så att vi når vårt mål?

HERRLJUNGA KOMMUN

Bildningsförvaltningen

Utvärdering och analys av Planen mot Diskriminering och Kränkande Behandling

Datum:

Vilka uppföljningsmetoder har används?

Vilka resultat/effekter kan vi se:

- Akuta åtgärder:
- Förebyggande åtgärder:
- Främjande åtgärder:

Har vi uppnått önskad process och resultat enligt våra mål?

Om ja, beskriv varför:

Om nej, beskriv varför:

Hur går vi vidare? Vad tar vi med oss inför kommande Plan mot Diskriminering och Kränkande Behandling ?

- **Vilka behov finns? Vad behöver vi arbeta vidare med?**
- **Vad fungerar bra? Hur tar vi tillvara på detta i vårt fortsatta arbete?**